Samling af Afgørelser

FORSLAG TIL AFGØRELSE FRA GENERALADVOKAT
M. SZPUNAR
fremsat den 21. juli 2016[1]

Sag C-156/15

Private Equity Insurance Group SIA
mod
Swedbank AS

(anmodning om præjudiciel afgørelse indgivet af Augstākā tiesa (øverste domstol, Letland))

»Tilnærmelse af lovgivningerne — integration af finansmarkederne — aftaler om finansiel sikkerhedsstillelse — direktiv 2002/47/EF — anvendelsesområde — begreberne »aftale om finansiel sikkerhedsstillelse« og »relevante finansielle forpligtelser« — artikel 2, stk. 1, litra a) og f) — etablering af en finansiel sikkerhed — begreberne »besiddelse af« eller »kontrol med« den finansielle sikkerhed — artikel 2, stk. 2 — manglende anvendelse af visse bestemmelser om insolvens — artikel 4 og 8 — aftale om en anfordringskonto i banken, der indeholder et vilkår om sikkerhedsstillelse i form af pantsætning«

Indledning

1. Denne anmodning om præjudiciel afgørelse giver Domstolen lejlighed til for første gang at udtale sig om den harmoniserede ordning, der finder anvendelse på aftaler om finansiel sikkerhedsstillelse, og som blev indført med direktiv 2002/47/EF[2].

2. Etableringen af finansiel sikkerhedsstillelse – i form af kontanter eller værdipapirer – fremmer stabiliteten på finansmarkederne ved at begrænse risikoen i tilknytning til transaktioner. Direktiv 2002/47 er således et vigtigt instrument i integrationen af disse markeder, idet det forenkler indgåelsen af aftaler om finansiel sikkerhedsstillelse, begrænser byrderne i tilknytning hertil og beskytter disse aftaler mod visse bestemmelser i medlemsstaternes insolvenslovgivning[3].

3. Den foreliggende tvist, hvorunder bl.a. gyldigheden af et kontraktvilkår om pantsætning af midler, der er indsat på en anfordringskonto til fordel for banken, bestrides, giver Domstolen lejlighed til at præcisere anvendelsesområdet for direktiv 2002/47 og mere generelt at se på den ligevægt, der med dette direktiv indføres mellem overvejelser omkring markedseffektivitet og overvejelser omkring aftaleparternes og tredjeparters retssikkerhed.

1 — Originalsprog: fransk.

2 — Europa-Parlamentets og Rådets direktiv af 6.6.2002 om aftaler om finansiel sikkerhedsstillelse (EUT 2002, L 168, s. 43).

3 — Jf. 7. og 9.-12. betragtning til direktiv 2002/47.

Retsforskrifter

EU-retten

4. Artikel 1, stk. 4 og 5, i direktiv 2002/47[4] med overskriften »Formål og anvendelsesområde« bestemmer følgende:

»4.

a) Den finansielle sikkerhed, der stilles, skal bestå af kontanter eller finansielle instrumenter.[…]

5. Dette direktiv finder anvendelse på finansiel sikkerhed fra det tidspunkt, hvor sikkerheden er stillet, og sikkerhedsstillelsen kan dokumenteres skriftligt.

Dokumentationen for, at den finansielle sikkerhed er stillet, skal gøre det muligt at identificere den stillede finansielle sikkerhed. I den henseende er det tilstrækkeligt at dokumentere, at sikkerhed i form af dematerialiserede værdipapirer er blevet krediteret eller udgør et tilgodehavende på den relevante konto, og at sikkerhed i form af kontanter er blevet krediteret eller udgør et tilgodehavende på en udpeget konto. […]«

5. Direktivets artikel 2 med overskriften »Definitioner« bestemmer:

»1. I dette direktiv forstås ved:

a) »aftale om finansiel sikkerhedsstillelse«: en aftale om finansiel sikkerhedsstillelse i form af overdragelse af ejendomsret eller en aftale om finansiel sikkerhedsstillelse i form af pantsætning, uanset om disse er dækket af en rammeaftale (master agreement) eller af »almindelige betingelser«

[…]

c) »aftale om finansiel sikkerhedsstillelse i form af pantsætning«: en aftale, ifølge hvilken en sikkerhedsstiller stiller finansiel sikkerhed som pant til eller til fordel for en sikkerhedshaver, og hvor sikkerhedsstilleren bevarer den fulde eller kvalificerede ejendomsret eller fuld adkomst til den finansielle sikkerhed, når panteretten er etableret

d) »kontanter«: penge krediteret en konto i en hvilken som helst valuta eller lignende fordringer på tilbagebetaling af penge som f.eks. pengemarkedsindskud

[…]

f) »relevante finansielle forpligtelser«: forpligtelser, der er sikret ved en aftale om finansiel sikkerhedsstillelse, og som giver ret til kontant afregning og/eller levering af finansielle instrumenter.

[…]

4 — De bestemmelser i direktiv 2002/47, der fandt anvendelse på tidspunktet for de faktiske omstændigheder i hovedsagen, er de bestemmelser, der var gældende inden de ændringer, der blev indført med Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2009/44/EF af 6.5.2009 om ændring af direktiv 98/26/EF om endelig afregning i betalingssystemer og værdipapirafviklingssystemer og direktiv 2002/47/EF om aftaler om finansiel sikkerhedsstillelse for så vidt angår forbundne systemer og gældsfordringer (EUT 2009, L 146, s. 37).

2. Når der i dette direktiv tales om at »stille« finansiel sikkerhed eller om »etablering« af finansiel sikkerhed, forstås der derved, at den finansielle sikkerhed leveres, overdrages, besiddes, registreres eller på anden måde bringes i sikkerhedshaverens eller en på dennes vegne handlende persons besiddelse eller under disses kontrol. En eventuel ret for sikkerhedsstilleren til at substituere finansiel sikkerhed, ret til at trække overskydende finansiel sikkerhed tilbage, eller, når der er tale om gældsfordringer, ret til indtil videre at oppebære provenuet heraf, berører ikke det forhold, at den finansielle sikkerhed anses som stillet til sikkerhedshaveren i overensstemmelse med dette direktiv.«

6. Artikel 4 i direktiv 2002/47 med overskriften »Fuldbyrdelse af aftaler om finansiel sikkerhedsstillelse« bestemmer:

»1. Medlemsstaterne sikrer, at sikkerhedshaveren, når der opstår en fyldestgørelsesgrund, kan realisere finansiel sikkerhed, som er stillet i henhold til og i overensstemmelse med vilkårene i en aftale om finansiel sikkerhedsstillelse i form af pantsætning, på en af følgende måder:

[…]

b) kontanter, ved at modregne beløbet i eller anvende dette til at indfri de relevante finansielle forpligtelser.

[…]

4. De i stk. 1 nævnte måder at realisere den finansielle sikkerhed på kan med forbehold af de vilkår, der er fastsat i aftalen om finansiel sikkerhedsstillelse i form af pantsætning, ikke mødes med noget krav om:

a) at der forud skal være givet meddelelse om den påtænkte realisation

b) at vilkårene for realisationen skal godkendes af en domstol, en embedsmand eller en anden person

c) at realisationen skal ske ved offentlig auktion eller på en anden foreskrevet måde

d) at en eventuel yderligere periode skal være udløbet.

5. Medlemsstaterne sikrer, at en aftale om finansiel sikkerhedsstillelse kan få virkning i overensstemmelse med de i aftalen fastsatte vilkår, uanset om der indledes eller foregår likvidation eller saneringsforanstaltninger over for sikkerhedsstilleren eller sikkerhedshaveren.

[…]«

7. Artikel 8 i direktiv 2002/47 begrænser anvendelsen af visse insolvensbestemmelser i medlemsstaternes nationale ret[5].

Lettisk ret

8. Direktiv 2002/47 er blevet gennemført i lettisk ret ved Finanšu nodrošinājuma likums (lov om finansiel sikkerhedsstillelse).

5 — Jeg har ikke citeret hele denne artikel – og heller ikke direktivets artikel 1, stk. 2, litra e), og artikel 3 – eftersom disse bestemmelser, selv om den forelæggende ret har nævnt dem, ikke har direkte relevans for min besvarelse af de præjudicielle spørgsmål.

Tvisten i hovedsagen

9. Den 14. april 2007 indgik Izdevniecība Stilus SIA, hvis retssuccessor er Private Equity Insurance Group SIA, en standardaftale om en anfordringskonto med Swedbank AS.

10. Vilkår 3.9 i denne aftale er affattet således:

»Kundens midler på kontoen, nuværende såvel som fremtidige, overdrages til banken som finansiel sikkerhedsstillelse i form af pantsætning og dækker alle bankens fordringer. I tilfælde af at kunden ikke stiller de nødvendige midler til rådighed til at foretage betalinger på anfordringskontoen, såvel som ved ethvert tilfælde, hvor der i henhold til denne aftale eller andre aftaler, der er indgået med banken, eller på ethvert andet retsgrundlag, opstår en fordring, som banken har på kunden, har banken ret til at fyldestgøre denne fordring ved at realisere den finansielle sikkerhed, dvs. at banken har ret til uden forudgående meddelelse til kunden at debitere (overføre) det beløb, som skal betales, fra kontoen. […]«

11. Den 25. oktober 2010 blev Izdevniecība Stilus erklæret insolvent. Kurator indgik efterfølgende en ny aftale om en anfordringskonto med samme vilkår om finansiel sikkerhedsstillelse i form af pantsætning.

12. Den 8. juni 2011 hævede Swedbank 192,30 lettiske lats (LVL) (ca. 274 EUR) på Izdevniecība Stilus' anfordringskonto som provision for administration af kontoen for perioden frem til konkursbegæringen.

13. Sagsøgeren i hovedsagen, repræsenteret ved kuratoren, anlagde sag mod Swedbank med påstand om tilbagebetaling af dette beløb og påberåbte sig principperne i national ret om, at alle kreditorer skal behandles lige under insolvensbehandling, og om forbud mod, at den enkelte kreditor foretager individuelle handlinger, der kan være til skade for de øvrige kreditorer.

14. Den lettiske ret i første instans og den lettiske appelret gav ikke medhold i påstanden med henvisning til de nationale bestemmelser til gennemførelse af artikel 8 i direktiv 2002/47, hvormed finansiel sikkerhedsstillelse unddrages anvendelsen af konkursretten.

15. Augstākā tiesa (øverste domstol, Letland), der er en kassationsdomstol, er i tvivl om rækkevidden af disse nationale bestemmelser og om, hvorvidt de er i overensstemmelse med princippet om ligestilling, der er sikret ved den lettiske forfatning. Inden sagen eventuelt indbringes for Satversmes tiesa (Republikken Letlands forfatningsdomstol), ønsker den forelæggende ret enhver tvivl om fortolkningen af direktiv 2002/47 fjernet.

16. Den forelæggende ret har i denne forbindelse bemærket, at den nationale lovgivning om finansiel sikkerhedsstillelse indeholder en absolut prioritering af en sikkerhedshaver i forhold til andre fordringshavere, selv i en situation med ikke-efterstillede fordringer, som f.eks. statens eller arbejdstagernes fordringer. Den ønsker nærmere bestemt oplyst, om en sådan prioritering er begrundet i målene med direktiv 2002/47.

17. Den forelæggende ret ønsker i denne forbindelse oplyst, om direktiv 2002/47 finder anvendelse på en sikkerhedsstillelse etableret i tilknytning til et anfordringskontor, som ikke anvendes i forbindelse med de i direktiv 98/26/EF omhandlede værdipapirafviklingssystemer [6]. Den er endvidere i tvivl om fortolkningen af artikel 3 og 8 i direktiv 2002/47 og ønsker oplyst, om den finansielle sikkerhedsstillelses prioriterede stilling i forhold til alle de øvrige former for sikkerhedsstillelse, navnlig dem, der er opført i et register som f.eks. pant i fast ejendom, er i overensstemmelse med direktivets mål.

De præjudicielle spørgsmål og retsforhandlingerne ved Domstolen

18. Augstākā tiesa (øverste domstol) har derfor besluttet at udsætte sagen og forelægge Domstolen følgende præjudicielle spørgsmål:

»1) Skal bestemmelserne i artikel 4 i direktiv 2002/47/EF om realisering af finansiel sikkerhed, henset til første og fjerde betragtning til direktivet, fortolkes således, at disse bestemmelser alene finder anvendelse på konti, der anvendes ved afregning i forbindelse med værdipapirafviklingssystemer, eller således, at de også finder anvendelse på enhver konto, der er åbnet i en bank, herunder en anfordringskonto, der ikke anvendes ved afregning af værdipapirtransaktioner?

2) Skal bestemmelserne i artikel 3 og 8 i direktiv 2002/47/EF, henset til tredje og femte betragtning til direktivet, fortolkes således, at direktivets formål er at sikre en for kreditinstitutter særlig gunstig fortrinsbehandling i tilfælde af deres kunders insolvens, navnlig i forhold til disse kunders øvrige kreditorer, såsom ansatte, med hensyn til deres lønkrav, staten, med hensyn til skattemæssige krav, og øvrige sikrede kreditorer, hvis fordringer er sikret ved sikkerhedsstillelser, der er beskyttet af den offentlige troværdighed i form af registrering i et offentligt register?

3) Skal artikel 1, stk. 2, litra e), i direktiv 2002/47/EF forstås således, at det er et instrument til minimumsharmonisering eller fuld harmonisering, dvs. skal den fortolkes således, at medlemsstaterne har mulighed for at anvende denne bestemmelse på personer, der udtrykkeligt falder uden for direktivets anvendelsesområde?

4) Er artikel 1, stk. 2, litra e), i direktiv 2002/47/EF direkte anvendelig?

5) Kan fortolkningen af direktiv 2002/47/EF anvendes til at gøre et som det i hovedsagen omhandlede vilkår om finansiel sikkerhedsstillelse i form af pantsætning, der er baseret på national ret, ugyldigt, såfremt formålet med og anvendelsesområdet for dette direktiv er mere begrænset end det faktiske formål med og anvendelsesområde for den nationale lov, som er vedtaget med henblik på gennemførelse af direktivet?«

19. Forelæggelsesafgørelsen af 11. marts 2015 er indgået til Domstolens Justitskontor den 1. april 2015. Den sagsøgte i hovedsagen, den lettiske, den spanske og Det Forenede Kongeriges regering samt Europa-Kommissionen har indgivet skriftlige indlæg.

20. Disse parter og interesserede tredjeparter samt sagsøgeren i hovedsagen deltog i retsmødet, der blev afholdt den 11. maj 2016.

6 — Europa-Parlamentets og Rådets direktiv af 19.5.1998 om endelig afregning i betalingssystemer og værdipapirafviklingssystemer (EFT 1998, L 166, s. 45).

Bedømmelse

Det første spørgsmål

Indledende bemærkninger

21. Med det første spørgsmål ønsker den forelæggende ret i det væsentlige oplyst, om direktiv 2002/47 omfatter en sikkerhedsstillelse i form af kontanter på en anfordringskonto, som dækker alle bankens fordringer på kontohaveren, når denne konto ikke er tænkt til at skulle anvendes i forbindelse med de i direktiv 98/26 omhandlede betalingssystemer og værdipapirafviklingssystemer.

22. Selv om den forelæggende ret henviser til artikel 4 i direktiv 2002/47, fremgår det af selve spørgsmålet, at det ønskes oplyst, om en sådan sikkerhedsstillelse i almindelighed er omfattet af nævnte direktivs anvendelsesområde.

23. Dette spørgsmål kræver en fortolkning af bestemmelserne i artikel 1 og 2 i direktiv 2002/47, hvori direktivets anvendelsesområde fastsættes, og de relevante begreber defineres.

24. Det skal i denne forbindelse for det første undersøges, om artikel 1, stk. 4, litra a), og artikel 2, stk. 1, litra d) og f), i direktiv 2002/47 skal fortolkes således, at de omhandler en sikkerhedsstillelse som den i hovedsagen omhandlede, når den ikke har nogen som helst forbindelse til de i direktiv 98/26 omhandlede betalingssystemer og værdipapirafviklingssystemer.

25. For det andet skal de i artikel 2, stk. 2, i direktiv 2002/47 opstillede vilkår for etablering af en finansiel sikkerhedsstillelse præciseres for at sætte den forelæggende ret i stand til at afgøre, om den i den foreliggende sag omhandlede sikkerhedsstillelse er etableret i overensstemmelse med disse vilkår og således kan være omfattet af den med nævnte direktiv indførte ordning.

26. Selv om de nævnte bestemmelser i direktiv 2002/47 ikke er omfattet af selve ordlyden af den forelæggende rets spørgsmål, skal det bemærkes, at Domstolen udtrykkeligt forbeholder sig retten til at udvide de præjudicielle spørgsmåls rækkevidde for at kunne give den forelæggende ret et hensigtsmæssigt svar, forudsat at det præjudicielle spørgsmåls indhold ikke ændres[7].

27. Denne betingelse er efter min opfattelse opfyldt i den foreliggende sag, eftersom en fortolkning af de pågældende bestemmelser i artikel 1 og 2 i direktiv 2002/47 er nødvendig for at sætte den forelæggende ret i stand til at afgøre, om det omtvistede vilkår er omfattet af den med nævnte direktiv indførte ordning. Fortolkningen af de nævnte bestemmelser har endvidere været genstand for et skriftligt spørgsmål, som Domstolen har sendt til parterne i hovedsagen og interesserede tredjeparter, som således har haft lejlighed til at gøre deres synspunkter om dette emne gældende under retsmødet.

Om fortolkningen af artikel 1, stk. 4, litra a), og artikel 2, stk. 1, litra d) og f), i direktiv 2002/47

28. En besvarelse af den forelæggende rets spørgsmål kræver, at rækkevidden af den ordning, der blev indført med direktiv 2002/47 i forhold til to aspekter, nemlig sikkerhedsstillelsens genstand og de relevante forpligtelser, undersøges.

7 — Jf. navnlig dom af 20.3.1997, Phytheron International (C-352/95, EU:C:1997:170, præmis 14).

29. Hvad for det første angår sikkerhedsstillelsens genstand skal den i direktiv 2002/47 omhandlede garanti i henhold til direktivets artikel 1, stk. 4, litra a), stilles i form af finansielle instrumenter eller kontanter. Begrebet »kontanter« er i nævnte direktivs artikel 2, stk. 1, litra d), defineret som penge krediteret en konto i en hvilken som helst valuta eller lignende fordringer på tilbagebetaling af penge [8]. Denne definition er defineret bredt og omfatter kontanter indsat på en anfordringskonto. Endvidere begrænser ingen anden bestemmelse i direktiv 2002/47 dets anvendelse alene til sikkerhedsstillelser etableret inden for rammerne af de i direktiv 98/26 omhandlede betalingssystemer og værdipapirafviklingssystemer.

30. Selv om det således fremgår af første og fjerde betragtning til direktiv 2002/47, at vedtagelsen af dette direktiv indgår i en retlig ramme, der navnlig udgøres af direktiv 98/26, og at erfaringen har vist, at det ville være fordelagtigt at underlægge sikkerhedsstillelse, der etableres inden for rammerne af de i dette direktiv omhandlede systemer, en fælles lovgivning, kan denne betragtning ikke i sig selv føre til den konklusion, at anvendelsesområdet for direktiv 2002/47 er begrænset til garantier, der etableres inden for rammerne af nævnte systemer. Ingen af bestemmelserne i direktiv 2002/47 kan give anledning til en sådan konklusion. Ifølge ovennævnte fjerde betragtning supplerer den i direktiv 2002/47 omhandlede ordning endvidere eksisterende retsakter ved at behandle yderligere spørgsmål og gå videre end de pågældende retsakter.

31. Denne fortolkning understøttes af forarbejderne til direktivet, hvoraf det fremgår, at det forslag, der førte til vedtagelsen af direktiv 2002/47, var baseret på den anskuelse, at mens direktiv 98/26 fastsatte regler for sikkerhedsstillelser etableret inden for rammerne af finansielle transaktioner, var der behov for andre foranstaltninger for at fremme en effektiv anvendelse af finansielle sikkerhedsstillelser, der går videre end det, der var tilladt i direktiv 98/26 [9]. Det fremgår endvidere af Kommissionens evalueringsrapport udarbejdet i forbindelse med gennemførelse af direktiv 2002/47, at mens direktiv 98/26 allerede indrømmede sikkerhedsstillelser etableret i forbindelse med deltagelse i et system omfattet af dette direktiv en vis beskyttelse, var vedtagelsen af direktiv 2002/47 baseret på behovet for en mere omfattende tilgang for at sikre effektiviteten af finansielle garantier, særlig grænseoverskridende transaktioner [10].

32. Hvad for det andet angår begrebet »relevante finansielle forpligtelser« fremgår det af definitionen i artikel 2, stk. 1, litra f), i direktiv 2002/47, at disse finansielle forpligtelser er forpligtelser, som giver ret til kontant afregning og/eller levering af finansielle instrumenter, og at de kan bestå af eller omfatte eksisterende eller fremtidige forpligtelser, forpligtelser over for tredjeparter eller forpligtelser af en bestemt klasse eller type, som opstår fra tid til anden.

33. Denne definition omfatter situationen i hovedsagen, hvor sikkerhedsstillelsen omfatter alle sikkerhedshaverens fordringer på sikkerhedsstilleren. Det fremgår således af *forarbejderne* til direktiv 2002/47, at begrebet »relevante finansielle forpligtelser« skulle omfatte anvendelsen af bestemmelser af typen »all monies«, der udvider sikkerhedsstillelsen til at omfatte enhver eksisterende eller fremtidig forpligtelse, som sikkerhedsstilleren har eller måtte få over for sikkerhedshaveren [11]. Det Forenede Kongeriges regering har under retsmødet endvidere bemærket, at sådanne vilkår i vidt omfang anvendes i praksis.

8 — Hvilket således udelukker pengesedler. Jf. ligeledes 18. betragtning til direktiv 2002/47.

9 — Jf. forslag til Europa-Parlamentets og Rådets direktiv om aftaler om finansiel sikkerhedsstillelse (KOM(2001) 168 af 27.3.2001, s. 1). Jf. ligeledes i forbindelse med gennemførelse af direktiv 2002/47 i polsk ret J. Pisuliński, »Zabezpieczenia finansowe w systemie prawa cywilnego«, Przegląd Prawa Handlowego 6/2005, s. 27.

10 — Jf. Evalueringsrapport om direktivet om aftaler om finansiel sikkerhedsstillelse (2002/47/EF) (KOM(2006) 833 endelig af 20.12.2006, s. 3). Det bemærkes, at anvendelsesområdet for direktiv 2002/47 ikke er begrænset til grænseoverskridende transaktioner.

11 — Jf. KOM(2001) 168 af 27.3.2001, begrundelsen for artikel 2. Som led i sit første lovforslag havde Kommissionen undersøgt, hvilke kreditrisici (exposure) der burde være dækket, og konkluderede, at det i denne forbindelse både var vanskeligt og unødvendigt at sondre mellem forskellige transaktioner. Jf. Europa-Kommissionens dokument »Working Document on Collateral: First preliminary draft proposal for a Directive«, 15.6.2000, s. 6, og G. Yeowart, »Purpose of the Financial Collateral Directive«, i G. Yeowart og R. Parsons, *Yeowart and Parsons on the Law of Financial Collateral*, Edward Elgar Publishing, 2016, s. 19.

34. Det skal bemærkes, at det fremgår af evalueringsrapporten vedrørende direktiv 2002/47, at visse medlemsstater har begrænset anvendelsesområdet for sikkerhedsstillelserne for bestemte finansielle forpligtelser, i det særlige tilfælde, hvor sikkerhedsstilleren ikke er en af de personer, der er nævnt i artikel 1, stk. 2, litra a) og d), i direktiv 2002/47 [12]. I denne forbindelse giver direktivets artikel 1, stk. 3, medlemsstaterne mulighed for at gennemføre direktivet i national ret således, at anvendelsen af den harmoniserede ordning begrænses alene til de offentlige organer og finansieringsinstitutter, der er nævnt i artikel 1, stk. 2, litra a) og d), i direktiv 2002/47. Den omstændighed, at medlemsstaterne har benyttet sig af denne mulighed, er imidlertid ikke relevant i forbindelse med bestemmelsen af direktivets anvendelsesområde i den foreliggende sag, eftersom Republikken Letland ikke har påberåbt sig artikel 1, stk. 3, i direktiv 2002/47 i forbindelse med gennemførelsen i national ret.

35. Af alle disse grunde er jeg af den opfattelse, at direktiv 2002/47 ikke skal fortolkes således, at det udelukkende omfatter sikkerhedsstillelse, der er etableret inden for rammerne af betalingssystemer og værdipapirafviklingssystemer. Som det i øvrigt fremgår af artikel 2, stk. 1, litra f), i direktiv 2002/47, er de relevante forpligtelser endvidere ikke begrænset til forpligtelser i tilknytning til betalingssystemer og værdipapirafviklingssystemer, men kan ligeledes omfatte enhver forpligtelse, der giver mulighed for kontant afregning. Omkostningerne i tilknytning til forvaltning af en anfordringskonto er helt klart omfattet af denne kategori af forpligtelser.

36. Alle de parter, der har indgivet indlæg i den foreliggende sag, er desuden enige i en sådan bred fortolkning af det materielle anvendelsesområde for direktiv 2002/47. Kommissionen har bl.a. under retsmødet anført, at den fortolkning, hvorefter enhver forpligtelse, der giver mulighed for kontant afregning, er relevant, er nødvendig for at sikre direktivets virkning, henset til den store mangfoldighed af forpligtelser, der er relevante for finansmarkedernes funktion.

37. Henset til det ovenstående er jeg af den opfattelse, at artikel 1, stk. 4, litra a), og artikel 2, stk. 1, litra d) og f), i direktiv 2002/47 skal fortolkes således, at de omfatter en sikkerhed som den i hovedsagen omhandlede, der består af kontanter indsat på en bankkonto, og som omfatter alle bankens fordringer på kontohaveren. Spørgsmålet om, hvorvidt denne konto anvendes i forbindelse med de i direktiv 98/26 omhandlede betalingssystemer og værdipapirafviklingssystemer, er ikke relevant.

Om fortolkningen af artikel 2, stk. 2, i direktiv 2002/47

38. I henhold til artikel 1, stk. 5, i direktiv 2002/47 finder direktivet anvendelse på finansiel sikkerhed fra det tidspunkt, hvor sikkerheden er stillet, og sikkerhedsstillelsen kan dokumenteres skriftligt.

39. Denne bestemmelse skal sammenholdes med tiende betragtning til direktiv 2002/47, hvorefter dette direktiv skal skabe balance mellem markedseffektivitet og aftaleparternes og tredjemands retssikkerhed, samtidig med at indgåelsen af en aftale om finansiel sikkerhed unddrages visse formelle krav fastsat i national ret [13]. Det fremgår af samme betragtning, at direktiv 2002/47 opnår denne balance ved, at direktivet kun omfatter aftaler om finansiel sikkerhedsstillelse, som indebærer »en eller anden form for rådighedsberøvelse«, med andre ord etableringen af den finansielle sikkerhed, og hvor etableringen af den finansielle sikkerhed kan dokumenteres skriftligt.

12 — Som det fremgår af denne evalueringsrapport udarbejdet af Kommissionen, har bl.a. den tyske regering begrænset de relevante sikkerhedsstillelser til sikkerhedsstillelser, der har til formål at beskytte visse præcist definerede finansielle forpligtelser, idet navnlig langsigtede kontantlån til virksomheder er udelukket, når sikkerhedsstilleren ikke er et finansieringsinstitut (jf. KOM(2006) 833 endelig af 20.12.2006, s. 9).

13 — Jf. artikel 3 i direktiv 2002/47.

40. Kravet om etablering af sikkerheden udgør således en quid pro quo for den omstændighed, at der af hensyn til markedseffektiviteten afviges fra de formelle krav, der er fastsat i national ret [14].

41. I henhold til artikel 2, stk. 2, i direktiv 2002/47 forstås ved »etablering« af sikkerhed, at den finansielle sikkerhed leveres, overdrages, besiddes, registreres eller på anden måde bringes i sikkerhedshaverens eller en på dennes vegne handlende persons besiddelse eller under disses kontrol.

42. Denne betingelse for at opnå besiddelse eller kontrol er et nøgleelement, der gør det muligt at fastslå, om den pågældende aftale om sikkerhedsstillelse henhører under anvendelsesområdet for direktiv 2002/47. En aftale om sikkerhedsstillelse kan kun betegnes som en aftale om finansiel sikkerhedsstillelse i henhold til direktiv 2002/47, såfremt sikkerheden stilles på en sådan måde, at den finansielle sikkerhed bringes i sikkerhedshaverens besiddelse eller under dennes kontrol.

43. Bortset fra aftaler om finansiel sikkerhedsstillelse med overdragelse af ejendomsret, der med forbehold for genkøbsaftaler indebærer, at den fulde adkomst eller ejendomsret til finansielle instrumenter eller kontanter, der stilles som sikkerhed, overdrages til sikkerhedshaveren med det formål at sikre indfrielsen af relevante finansielle forpligtelser [15], er fortolkningen af begreberne »erhvervelse af ejendomsretten« eller »kontrol« i forbindelse med kontanter eller finansielle instrumenter imidlertid problematisk. Nogle forfattere har hævdet, at der her sandsynligvis er tale om det mest kontroversielle aspekt af den ordning med finansiel sikkerhedsstillelse, der blev indført med direktiv 2002/47 [16].

44. Det fremgår af Det Forenede Kongeriges regerings indlæg og af Kommissionens indlæg, at anvendelsen af de pågældende krav har medført problemer i praksis, hvilket navnlig afspejles i to domme afsagt af retsinstanser i Det Forenede Kongerige, der bl.a. fortolker begrebet »kontrol« i henhold til artikel 2, stk. 2, i direktiv 2002/47.

45. I Gray-sagen [17] vedrørende sikkerhed i form af kontanter indsat på en bankkonto gik det omtvistede spørgsmål på, om kravet om kontrol er opfyldt, når kontoen, selv om den forvaltes af sikkerhedshaveren, ikke er bundet. Retten i Det Forenede Kongerige fastslog, at etablering af sikkerhed forudsætter, at sikkerhedshaveren kan forhindre sikkerhedsstilleren i at disponere over sikkerheden. Sikkerhedshaveren skal endvidere have »retlig« kontrol over sikkerheden, idet en simpel administrativ kontrol eller kontrol i praksis ikke er tilstrækkeligt. Disse betingelser var ikke opfyldt i den pågældende sag, idet sikkerhedsstilleren uden begrænsninger kunne hæve de midler, der var indsat på kontoen.

46. Problemet med fortolkning af artikel 2, stk. 2, i direktiv 2002/47 var ligeledes genstand for sagen Lehman Brothers International (Europe) [18]. Retten i Det Forenede Kongerige bemærkede, at der var blevet fremsat bemærkninger til Gray-dommen, hvori kritiseredes den omstændighed, at en streng anvendelse af kravet om »retlig« kontrol kunne bevirke, at visse aftaler, der anvendes i praksis, og som formuleres således, at de kan være omfattet af direktiv 2002/47, ikke er omfattet af nævnte direktiv. I nævnte dom blev der dels redegjort for denne kritik, dels blev den i Gray-sagen anvendte tilgang til kriteriet om »retlig kontrol« i det væsentlige stadfæstet, idet det blev fastslået, at en simpel administrativ kontrol med sikkerheden ikke var tilstrækkeligt til at opfylde det i artikel 2, stk. 2, i direktiv 2002/47 opstillede kriterium, navnlig når sikkerhedsstilleren har ret til uden begrænsninger at disponere over de pågældende midler.

14 — Jf. R. Parsons, »'Possession' or 'Control' test to be satisfied when creating a security financial collateral arrangement« i G. Yeowart og R. Parsons, *Yeowart and Parsons on the Law of Financial Collateral*, Edward Elgar Publishing 2016, s. 168.

15 — Jf. artikel 2, stk. 1, litra b), i direktiv 2002/47.

16 — Jf. R. Parsons, op.cit., s. 167.

17 — Gray and others mod G-T-P Group Limited: Re F2G Realisations Limited (in liquidation) [2010] EWHC 1772 (Ch), præmis 60-62.

18 — Lehman Brothers International (Europe) (In Administration) [2012] EWHC 2997 (Ch), præmis 119-126 og 131-137.

47. Kommissionen har i hovedsagen bemærket, at etableringen af den finansielle sikkerhed indebærer, at sikkerhedshaveren udøver en »retlig kontrol« med sikkerheden, således at forstå, at denne skal kunne forhindre sikkerhedsstilleren i at disponere over sikkerheden. Sikkerhedsstillerens ret til frit at hæve kontanter fra den konto, der udgør sikkerheden, er i strid med denne betingelse. Kommissionen præciserede under retsmødet, at den i det væsentlige har den samme holdning som Det Forenede Kongeriges retsinstanser i ovennævnte sager.

48. De overvejelser, der har foranlediget Det Forenede Kongeriges retsinstanser til at forkaste påstanden om, at en simpel administrativ kontrol med sikkerheden skulle være tilstrækkelig, er efter min opfattelse ligeledes relevante i forbindelse med fortolkningen af artikel 2, stk. 2, i direktiv 2002/47 i den foreliggende sag.

49. Som Det Forenede Kongeriges regering og Kommissionen med føje har anført, fratages det i artikel 2, stk. 2, i direktiv 2002/47 opstillede krav om, at sikkerhedshaveren skal opnå besiddelse af eller kontrol med sikkerheden[19], enhver virkning, hvis det fortolkes således, at det omfatter en situation, hvor sikkerhedsstilleren fortsat frit kan disponere over sikkerheden.

50. Det bemærkes, at sikkerhedsstillelsesteknikker, der giver sikkerhedsstilleren ret til at substituere finansiel sikkerhed eller oppebære provenuet heraf, accepteres i artikel 2, stk. 2, andet punktum, i direktiv 2002/47. Modsætningsvis kan det kan heraf udledes, at de mere omfattende rettigheder, der indrømmes sikkerhedsstilleren, bevirker, at kravet om sikkerhedsstillelse ikke er opfyldt.

51. Såfremt der stilles en sikkerhed i form af kontanter, der indsættes på en konto, indebærer sikkerhedshaverens opnåelse af besiddelse eller kontrol efter min opfattelse nødvendigvis, at denne ikke blot i praksis har kontrol med den konto, der udgør sikkerheden, men også, at denne, for så vidt som det er nødvendigt for at sikre de relevante forpligtelser, har ret til at forhindre sikkerhedsstilleren i at hæve penge fra kontoen.

52. I den foreliggende sag skal den forelæggende ret således undersøge, om den aftale om en anfordringskonto, der er indgået mellem parterne i hovedsagen, indeholder en bestemmelse om, at Swedbank har en sådan ret til at begrænse hævning af de penge, der er indsat på den pågældende konto. Uanset denne undersøgelse, der henhører under den forelæggende rets selvstændige kompetence, skal det bemærkes, at parterne i hovedsagen under retsmødet var enige om, at den omtvistede aftale ikke indeholder nogen bestemmelser, der giver banken mulighed for at begrænse hævning fra kontoen eller for at kræve, at et bestemt beløb forbliver bundet på kontoen. Hvis dette faktiske forhold godtgøres, fører det til den konklusion, at den omtvistede sikkerhed ikke kan anses for at være etableret i overensstemmelse med de i direktiv 2002/47 opstillede krav, og at den dermed ikke er omfattet af disse bestemmelser.

53. Henset til det ovenstående skal artikel 2, stk. 2, i direktiv 2002/47 efter min opfattelse fortolkes således, at etablering af en finansiel sikkerhed i form af kontanter indsat på en bankkonto forudsætter, at der findes et aftalevilkår, der giver sikkerhedshaveren ret til, for så vidt som det er nødvendigt for at sikre de relevante forpligtelser, at begrænse anvendelsen af de midler, der er indsat på denne konto.

19 — Det bemærkes, at selv om dette spørgsmål ikke er relevant i forbindelse med den foreliggende sag, har Det Forenede Kongerige og Kommissionen forskellige holdninger til forbindelsen mellem disse to begreber. Kommissionen er af den opfattelse, at besiddelse eller kontrol udgør en enkelt betingelse, mens der i henhold til den af Det Forenede Kongeriges regering anførte retspraksis og den engelske retslitteratur er tale om to alternative kriterier. Jf. ligeledes R. Parsons, op.cit., s. 185.

Det andet spørgsmål

54. Den forelæggende ret ønsker nærmere bestemt oplyst, om direktiv 2002/47, særlig artikel 3 og 8, skal fortolkes således, at det sikrer sikkerhedshaveren ret til at realisere enhver finansiel sikkerhedsstillelse, uanset om der indledes eller foregår likvidation eller saneringsforanstaltninger over for sikkerhedsstilleren. Den har præciseret, at en sådan prioritering af sikkerhedshaveren kan se ud til at være i strid med princippet om ligebehandling af kreditorerne i forbindelse med en insolvensprocedure (paritas creditorum).

55. Det bemærkes, at selv om den forelæggende ret henviser til artikel 3 og 8 i direktiv 2002/47, vedrører det forelagte spørgsmål snarere nævnte direktivs artikel 4, som navnlig vedrører betingelserne for fyldestgørelse af finansiel sikkerhedsstillelse. Den forelæggende ret ønsker oplyst, om det er muligt at foretage restriktioner af sikkerhedshaverens ret til at opnå fyldestgørelse af sine fordringer, såfremt sikkerhedsstilleren går konkurs. Findes der ikke sådanne indirekte restriktioner, kan det system, der indføres med direktiv 2002/47, ifølge den forelæggende ret forekomme angribeligt, henset til princippet om ligebehandling af kreditorerne.

56. Det bemærkes, at det fremgår af artikel 4 i direktiv 2002/47, sammenholdt med tredje, femte og tiende betragtning til dette direktiv, at et af målene med den ordning, der indføres med dette direktiv, består i at beskytte de finansielle sikkerheder mod anvendelse af visse bestemmelser i national ret vedrørende konkurs [20]. Det fremgår i denne forbindelse af artikel 4 i direktiv 2002/47, at sikkerhedshaveren har ret til at realisere enhver finansiel sikkerhed, der stilles i henhold til en aftale om finansiel sikkerhed i form af pantsætning. Artikel 4, stk. 4 og 5, beskytter denne ret mod virkningerne af nationale bestemmelser om konkurs. Dels tillader stk. 4 en hurtig realisering af sikkerheden, hvis sikkerhedsstilleren misligholder aftalen, idet forpligtelserne i stk. 4, litra a)-d), således ikke finder anvendelse. Dels kræves det i stk. 5, at medlemsstaterne sikrer, at en aftale om finansiel sikkerhedsstillelse kan få virkning, uanset om der indledes eller foregår likvidation eller saneringsforanstaltninger over for sikkerhedsstilleren eller sikkerhedshaveren.

57. Disse bestemmelser kan efter min opfattelse ikke fortolkes således, at sikkerhedshaveren ikke kan realisere sikkerheden, såfremt sikkerhedsstilleren går konkurs, for ikke at skade de øvrige kreditorers rettigheder. De har tværtimod til formål at sikre, at de i den nationale konkursret opstillede restriktioner ikke finder anvendelse på den finansielle sikkerhed.

58. Efter min opfattelse kan det af sagsøgeren i hovedsagen og den lettiske regering fremførte argument, hvorved der henvises til situationen for privilegerede kreditorer som f.eks. staten, arbejdstagere eller indehavere af en registreret sikkerhed, ikke ændre herved.

59. Som Kommission har anført, opstår spørgsmålet om kreditorens rangfølge i konkursbehandlingen ikke i forbindelse med det med direktiv 2002/47 indførte system, idet dette direktiv blot har til formål at sikre retten til at realisere sikkerheden i alle de tilfælde, hvor der foreligger en fyldestgørelsesgrund. Denne løsning er begrundet i behovet for at styrke retssikkerheden i forbindelse med aftaler om finansiel sikkerhed og at sikre deres effektivitet [21].

60. Når dette er sagt, indeholder direktiv 2002/47 bestemmelser, der gør det muligt at opretholde ligevægten mellem overvejelser omkring markedseffektivitet og overvejelser omkring retssikkerhed.

20 — Jf. ligeledes KOM(2001) 168 af 27.3.2001, begrundelsen for artikel 5.

21 — Direktiv 2002/47 udgør i denne forbindelse en del af det mere omfattende system, som udgøres af Unionens konkursret, og som navnlig omfatter de i fjerde betragtning anførte retsakter.

61. Hvad angår anvendelsesområdet ratione personae giver artikel 1, stk. 3, i direktiv 2002/47 for det første medlemsstaterne mulighed for at udelukke aftaler, i hvilke en af parterne ikke er en myndighed, et offentligt organ, en finansiel institution, som er underlagt tilsyn, eller en central medkontrahent eller et afregningsfirma eller clearinginstitut som defineret i direktiv 98/26 [22].

62. For det andet finder den med direktiv 2002/47 indførte ordning kun anvendelse på sikkerhed, der stilles i henhold til nævnte direktivs artikel 2, stk. 2, som indebærer en eller anden form for »rådighedsberøvelse« for sikkerhedsstilleren. Den i direktiv 2002/47 omhandlede ordning finder således kun anvendelse, hvis sikkerheden bringes i sikkerhedshaverens besiddelse eller under dennes kontrol i henhold til direktivet [23].

63. For det tredje fastsætter artikel 8 i direktiv 2002/47 visse begrænsninger i anvendelsen af nationale insolvensbestemmelser på sikkerhed stillet inden indledningen af insolvensbehandlingen, som er omfattet af »midnatsreglen«, der giver en sådan procedure en tilbagevirkende kraft (stk. 1 og 3), og i undtagelsestilfælde på sikkerhed stillet efter indledningen af insolvensbehandlingen, når sikkerhedshaveren kan godtgøre, at han var i god tro (stk. 2) [24].

64. Med undtagelse af de i nævnte artikel 8 opstillede tilfælde omfatter den med direktiv 2002/47 indførte ordning imidlertid ikke sikkerhed stillet efter indledningen af insolvensbehandlingen.

65. Denne overvejelse svarer efter min opfattelse til den bekymring, som den forelæggende ret og den lettiske regering har givet udtryk for, og som vedrører den omstændighed, at særbehandlingen af finansielle sikkerhedsstillelser vil kunne bringe beskyttelsen af pantekreditorer i fare. Den forelæggende ret har anført, at sikkerhedshaveren vil kunne anvende eventuelle midler, der erhverves ved salg af et gode tilhørende fallenten, og som indbetales på den bankkonto, der er omfattet af den finansielle sikkerhedsstillelse, til dækning af sine krav. Denne bekymring er efter min opfattelse ubegrundet, eftersom sikkerhed stillet efter indledningen af insolvensbehandlingen ikke er omfattet af den ordning, der blev indført med direktiv 2002/47.

66. I hovedsagen finder direktiv 2002/47, som Det Forenede Kongeriges regering, der rejste dette aspekt under retsmødet, har bemærket, ikke anvendelse i det tilfælde, hvor de kontanter, der udgør sikkerheden, er indsat på den pågældende bankkonto efter, at insolvensbehandlingen er blevet indledt.

67. Selv om dette aspekt ikke fremgår klart af forelæggelsesafgørelsen, har parterne i hovedsagen ikke desto mindre under retsmødet samstemmende anført, at de midler, som Swedbank havde hævet fra anfordringskontoen tilhørende Izdevniecība Stilus, først var blevet indsat på denne konto efter, at insolvensbehandlingen var blevet indledt. Selv om den forelæggende ret har fastslået denne kronologi, må det konkluderes, at den omtvistede sikkerhed således ikke blev stillet, inden insolvensbehandlingen blev indledt, og den er således ikke omfattet af bestemmelserne i direktiv 2002/47.

68. Artikel 4, stk. 1, 4 og 5, i direktiv 2002/47 skal derfor fortolkes således, at sikkerhedshaveren har ret til at realisere enhver finansiel sikkerhed, der er stillet i henhold til en aftale om finansiel sikkerhedsstillelse i form af pantsætning, uanset om der indledes eller foregår likvidation eller saneringsforanstaltninger over for sikkerhedsstilleren. Denne ret finder anvendelse på sikkerhed stillet, inden konkursbehandlingen blev indledt, jf. bestemmelserne i nævnte direktivs artikel 8.

22 — Som det fremgår af evalueringsrapporten vedrørende direktiv 2002/47, har kun Republikken Østrig i praksis besluttet at anvende denne undtagelsesbestemmelse fuldt ud, og fem andre medlemsstater anvender den delvist (Den Tjekkiske Republik, Forbundsrepublikken Tyskland, Den Franske Republik, Republikken Slovenien, og Kongeriget Sverige). Jf. KOM(2006) 833 endelig af 20.12.2006, s. 9.

23 — Jf. punkt 40 og 41 i dette forslag til afgørelse.

24 — Jf. ligeledes KOM(2001) 168 af 27.3.2001, begrundelsen for artikel 9.

Tredje og fjerde præjudicielle spørgsmål

69. Den forelæggende ret har anført, at den lettiske lov om finansiel sikkerhedsstillelse finder anvendelse på fysiske personer, mens de udtrykkeligt er udelukket fra den personkreds, der er omfattet af anvendelsesområdet for direktiv 2002/47 i henhold til direktivets artikel 1, stk. 2, litra e). Den ønsker således med det tredje og fjerde præjudicielle spørgsmål oplyst, om en sådan udvidelse af personkredsen er i overensstemmelse med nævnte bestemmelse i direktiv 2002/47, og om denne bestemmelse i givet fald har en direkte virkning. Den forelæggende ret har erkendt, at disse spørgsmål er rent hypotetiske i forbindelse med hovedsagen, men den finder dem alligevel vigtige med henblik på en eventuel prøvelse af forfatningsmæssigheden af loven om finansiel sikkerhedsstillelse.

70. Det bemærkes, at det er ubestridt, at tvisten i hovedsagen ikke omfatter fysiske personer, og at spørgsmålene om muligheden for at udvide den med direktiv 2002/47 indførte ordning til at omfatte disse personer er rent hypotetiske.

71. Under disse omstændigheder kan den omstændighed, at de samme spørgsmål vil kunne opstå på et senere tidspunkt i forbindelse med Satversmes tiesas' (forfatningsdomstol) eventuelle prøvelse af forfatningsmæssigheden af loven om finansiel sikkerhedsstillelse, således ikke ændre det forhold, at disse spørgsmål er rent hypotetiske i den foreliggende sag. Begrundelsen for ordningen med præjudiciel forelæggelse er således ikke, at der skal afgives responsa vedrørende generelle eller hypotetiske spørgsmål, men at der skal foreligge et behov med henblik på selve afgørelsen af en retstvist [25]. Hvis den forelæggende ret skulle indbringe et spørgsmål om forfatningsmæssighed for Satversmes tiesas (forfatningsdomstol), er der intet til hinder for, at Satversmes tiesas (forfatningsdomstol) indgiver en anmodning om præjudiciel afgørelse til Domstolen, såfremt den måtte finde det nødvendigt.

72. Det følger heraf, at det tredje og fjerde spørgsmål skal afvises.

Det femte præjudicielle spørgsmål

73. Med det femte præjudicielle spørgsmål ønsker den forelæggende ret oplyst, hvilke konsekvenser den kan drage med hensyn til den omtvistede bestemmelses gyldighed, hvis anvendelsesområdet for direktiv 2002/47 skulle vise sig at være mere begrænset end den nationale lovgivnings anvendelsesområde.

74. Det bemærkes, at den forelæggende ret ikke i detaljer har redegjort for dette spørgsmåls relevans og dets forbindelse til de øvrige præjudicielle spørgsmål. Det kan dog udledes af formuleringen af dette spørgsmål, at formålet med det er at afgøre, hvilken betydning direktiv 2002/47 har for tvisten i hovedsagen, såfremt Domstolen som svar på det første præjudicielle spørgsmål skulle fastslå, at direktivets anvendelsesområde er begrænset til sikkerhedsstillelser i tilknytning til betalingssystemer og værdipapirafviklingssystemer.

75. Såfremt det fremgår af Domstolens svar på det første præjudicielle spørgsmål, at det omtvistede aftalevilkår ikke henhører under direktiv 2002/47, vil den forelæggende ret således være foranlediget til at klarlægge konsekvenserne af forskellen mellem nævnte direktivs anvendelsesområde og den nationale lovs anvendelsesområde hvad angår dette aftalevilkårs gyldighed.

76. Det følger imidlertid af min besvarelse af det første præjudicielle spørgsmål, at anvendelsesområdet for direktiv 2002/47 ikke kan anses for at være begrænset til sikkerhedsstillelser i tilknytning til betalingssystemer og værdipapirafviklingssystemer. Under disse omstændigheder finder jeg det ufornødent at besvare det femte spørgsmål.

25 — Jf. navnlig dom af 27.2.2014, Pohotovosť (C-470/12, EU:C:2014:101, præmis 29).

Forslag til afgørelse

77. Henset til det ovenstående foreslår jeg, at Domstolen besvarer de af Augstākā tiesa (øverste domstol, Letland) forelagte præjudicielle spørgsmål således:

»1) Artikel 1, stk. 4, litra a), og artikel 2, stk. 1, litra d) og f), i Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2002/47/EF af 6. juni 2002 om aftaler om finansiel sikkerhedsstillelse skal fortolkes således, at de omfatter en sikkerhed som den i hovedsagen omhandlede i form af kontanter indsat på en bankkonto, som omfatter alle bankens fordringer på kontohaveren. Spørgsmålet om, hvorvidt denne konto anvendes inden for rammerne af de betalingssystemer og værdipapirafviklingssystemer, der er omhandlet i Europa-Parlamentets og Rådets direktiv af 19. maj 1998 om endelig afregning i betalingssystemer og værdipapirafviklingssystemer, er ikke relevant.

Artikel 2, stk. 2, i direktiv 2002/47 skal fortolkes således, at etablering af en finansiel sikkerhed i form af kontanter indsat på en bankkonto indebærer, at der findes et aftalevilkår, der giver sikkerhedshaveren ret til, for så vidt som det er nødvendigt for at sikre de relevante forpligtelser, at begrænse anvendelsen af de midler, der er indsat på denne konto.

2) Artikel 4, stk. 1, 4 og 5, i direktiv 2002/47 skal derfor fortolkes således, at sikkerhedshaveren har ret til at realisere enhver finansiel sikkerhed, der er stillet i henhold til en aftale om finansiel sikkerhedsstillelse i form af pantsætning, uanset om der indledes eller foregår likvidation eller saneringsforanstaltninger over for sikkerhedsstilleren. Denne ret finder anvendelse på sikkerhed stillet, inden konkursbehandlingen blev indledt, jf. bestemmelserne i nævnte direktivs artikel 8.«